

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Ruslan Ursu și reprezentatul acestuia, avocatul Igor Filip, precum și de Natalia Rusnac, reprezentată de avocatul Iurii Guzun,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Rusnac împotriva lui Ruslan Ursu cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasarea a pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-217/24
nr. PIGD 2-22175749-01-2ra-19032024)*

Recurs inadmisibil în temeiul art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434. Argumentele recursului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în vigoare după 01 septembrie 2023).

Judecătoria Edineț, sediul Briceni, jud. P. Dolghieri
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

16 iulie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de
Ruslan Ursu, reprezentat de avocatul Igor Filip,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Oxana Parfeni, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 01 decembrie 2022, Natalia Rusnac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Ursu cu privire la modificarea cuantumului și modului de încasarea a pensiei de întreținere a copiilor minori.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, în perioada 11 iunie 2006 – 31 decembrie 2014, s-a aflat în relație de căsătorie cu Ruslan Ursu. În rezultatul relației, au doi copii minori, XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, care după desfacerea căsătoriei au rămas la educația și întreținerea mamei.

3. Prin hotărârea din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor și s-a încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac pensia pentru întreținerea copiilor în sumă bănească fixă în mărime de câte 800 MDL pentru fiecare copil.

4. Ulterior, la 16 decembrie 2021, Natalia Rusnac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Ursu, prin care a solicitat modificarea pensiei de întreținere a copiilor de la 800 MDL la 1 500 MDL lunar pentru fiul Cristian și 1 200 MDL lunar pentru fiului Maxim, precum și compensarea cheltuielilor suplimentare în mărime de 4 950 MDL.

5. Prin încheierea din 01 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, a fost confirmată tranzacția de împăcare din 24 februarie 2022, încheiată între Natalia Rusnac și Ruslan Ursu, fiind modificată pensia de întreținere a copiilor, încasată în baza hotărârii din 05 iunie 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, din suma bănească fixă în mărime de 800 MDL lunar pentru fiecare copil, în suma de 30 000 MDL anual pentru ambii copii, începând cu data de 17 decembrie 2021 și până la atingerea majoratului de către copii, suma respectivă urmând a fi achitată de către Ruslan Ursu până la data de 31 iulie, a fiecărui an.

6. Astfel, la moment, Ruslan Ursu este obligat la plata unei pensii de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 30 000 MDL anual, pentru doi copii, ceea ce constituie câte 1 250 MDL lunar pentru un copil.

7. Reclamanta a menționat că, în perioada februarie 2022 – octombrie 2022, indicele prețurilor de consum a constituit 124,51 %, iar rata inflației în aceeași perioadă a constituit 24,51 %, ceea ce înseamnă că prețurile la mărfuri și servicii s-au majorat cu 24,51 %.

8. În aceste condiții pensia de întreținere a doi copii minori, încasată de la Ruslan Ursu în beneficiul său în temeiul tranzacției din 24 februarie 2022, confirmate prin încheierea din 01 martie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, a devenit vădit insuficientă pentru a asigura copiilor o întreținere adecvată, chiar și în cazul când ambii părinți sunt obligați să contribuie în egală măsură la întreținerea copiilor săi minori. Cu atât mai mult că, fiul Cristian a devenit elev la școala profesională din or. Briceni, fapt ce a influențat la majorarea considerabilă a cheltuielilor pentru întreținerea acestuia.

9. Reclamanta a remarcat că, la momentul actual, Ruslan Ursu nu este angajat oficial în câmpul muncii, dar are venituri nedeclarate suficiente pentru a asigura întreținerea materială necesară a fiilor săi.

10. Totodată, mama copiilor, la rândul său, nu are posibilitatea de a se angaja în prezent în câmpul muncii, deoarece are la întreținere încă un copil minor în vârstă de 4 ani, care are nevoie de îngrijire și supraveghere permanentă. Ea nu are în proprietate bunuri imobile, inclusiv terenuri agricole și nu practică nici o activitate de întreprinzător, deci nu dispune de alte surse de venit.

11. În opinia reclamantei, modul de achitare a pensiei de întreținere a copiilor minori prevăzut în tranzacția din 24 februarie 2022 și confirmat prin încheierea judecătorească din 01 martie 2022, adică o dată în an, lezează grav dreptul copiilor minori la o întreținere materială adecvată din partea tatălui, deoarece această întreținere urmează a satisface necesitățile zilnice ale copiilor, urmând a fi acordată în mod regulat și în intervale de timp relativ mai reduse.

12. Pornind de la interesul primordial al copiilor, care au dreptul la un nivel suficient de asigurare materială, precum și de la obligația părinților de a asigura copiilor săi o dezvoltare normală și un trai decent, reclamanta a considerat necesară majorarea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiul XXX până la suma de 2 000 MDL lunar, iar pentru fiul XXX până la suma de 1 700 MDL lunar.

13. Reclamanta Natalia Rusnac a solicitat prin cererea de chemare în judecată modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori XXX și XXX, încasate de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac prin încheierea din

01 martie 2022 a Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, cu încasarea de la Ruslan Ursu, în beneficiul Nataliei Rusnac a pensiei pentru întreținerea fiului XXX în sumă bănească fixă în mărime de 2 000 MDL lunar, până la atingerea de către copil a majoratului sau până la schimbarea situației materiale a păților și a pensiei pentru întreținerea fiului XXX în sumă bănească fixă în mărime de 1 700 MDL lunar, până la atingerea de către copil a majoratului sau până la schimbarea situației materiale a păților. Totodată, reclamanta a solicitat compensarea de la Ruslan Ursu în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, s-a admis integral acțiunea depusă de Natalia Rusnac și s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori XXX și XXX, stabilită prin încheierea din 01 martie 2022 a udecătoriai Edineț, sediul Briceni, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare din 24 februarie 2022, încheiată între Ruslan Ursu și Natalia Rusnac. S-a încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac pensia de întreținere a copilului minor XXX în sumă bănească fixă de 2 000 MDL lunar, începând cu data de 01 decembrie 2022 până la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. S-a încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac pensia de întreținere a copilului minor XXX în sumă bănească fixă de 1 700 MDL lunar, începând cu data de 01 decembrie 2022 până la atingerea majoratului de către copil sau schimbării situației. Totodată, s-au compensat din contul lui Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac cheltuielile de judecată în sumă de 2 000 MDL pentru asistența juridică și s-a încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 150 MDL (f.d. 31-32, 46-56).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 01 februarie 2023, Ruslan Ursu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, iar la 08 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată (f.d. 34, 78-79, 81,,a”).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Prin decizia din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Ruslan Ursu și s-a modificat hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac pentru întreținerea copilului minor XXX de la 2 000 MDL la 1 600 MDL lunar și a copilului minor XXX de la 1 700 MDL la 1 600 MDL lunar. În rest, hotărârea s-a menținut (f.d. 101, 102-106 recto-verso).

17. În consolidarea soluției, instanța de apel a remarcat că, de dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere pot beneficia, în egală măsură, ambii părinți, în dependență de starea materială și familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puțin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situației nu trebuie să fie formală, ci esențială.

18. În speță, Curtea de Apel Bălți a reținut că, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru semestru II din anul 2022 pentru copii cu vârsta cuprinsă între 7-17, în republică, a constituit 2 855 MDL, din ce rezultă că fiecare părinte ar trebui să contribuie la întreținerea unui copil cu vârsta până la 17 ani cu minim 1 427,50 MDL.

19. Totodată, instanța de apel a notat că, această sumă reflectă minimul de existență, însă cheltuielile reale de întreținere a unui copil sunt mult mai mari. Din acest considerent, s-a apreciat ca fiind întemeiată pretenția reclamantei Natalia Rusnac cu privire la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, doar că nu în mărimea sumelor solicitate.

20. Astfel, instanța de apel a apreciat sumele încasate de către prima instanță ca fiind prea mari și necesare de a fi micșorate. În acest sens, Curtea de Apel Bălți a învederat că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, ce urmează a fi încasat de la Ursu Ruslan, urmează a se ține cont de faptul că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, minorul XXX a devenit elev la școala profesională din or. Briceni și este încadrat în grad de dizabilitate din cauza unei afecțiuni din copilărie, circumstanțe ce influențează considerabil la cheltuielile pentru întreținerea acestuia.

21. Având în vedere vârsta copiilor și necesitățile speciale ale unui din ei, Curtea de Apel Bălți a consideră necesar de a dispune micșorarea sumei dispuse spre încasare cu titlu de pensie de întreținere a copilului XXX de la 2 000 MDL la 1 600 MDL lunar și a copilului minor XXX de la 1 700 MDL la 1 600 MDL lunar.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

22. La 19 februarie 2024, Ruslan Ursu, reprezentat de avocatul Igor Filip, a depus prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată și/sau încetarea procesului în temeiul art. 265 alin. (2) din Codul de procedură civilă (pe motivul existenței încheierii din 01 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediu Briceni (în dosarul nr. 2-1211/21) asupra aceluiași obiect și între aceleași părți) și

cu încasarea din contul lui Ruslan Ursu a pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum de $\frac{1}{3}$ din venitul oficial, conform certificatului de salariu anexat (f.d. 113, 114-116 recto-verso, 120-122).

23. La 04 martie 2024, Ruslan Ursu și reprezentatul acestuia, avocatul Igor Filip, au depus repetat cerere de recurs (f.d. 120-122).

24. La 15 martie 2024, Natalia Rusnac, reprezentată de avocatul Iurii Guzun, a depus prin intermediul oficiului poștal cererea de recurs împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii din 23 ianuarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni (f.d. 124-127, 128 „a”).

ARGUMENTELE RECURSULUI

25. În motivarea recursului, Ruslan Ursu, în esență, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel, invocând suplimentar că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, or, aceasta l-a obligat la plata pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum total de 3 200 MDL lunar, deși conform materialelor cauzei el are un salariul de 4 400 MDL, fapt confirmat prin certificatul de salariu anexat la materialele dosarului. Astfel, nu s-a ținut cont de cadrul legal, prin prisma căruia pensia de întreținere nu poate depăși $\frac{1}{3}$ din salariu, ceea ce constituie 1 467 MDL.

25.1. Ruslan Ursu a menționat că, obligațiile de întreținere sunt solidare în aplicabilitate față de părinți și o parte nu poate fi favorizată în coraport cu cealaltă. Astfel, încasarea pensiei de întreținere în cuantum de $\frac{3}{4}$ din salariul tatălui Ruslan Ursu constituie o de-favorizare a drepturilor sale în coraport cu obligațiile de întreținere ale mamei Natalia Rusnac.

25.2. Succesiv, recurentul Ruslan Ursu a notat că, instanța de apel nu s-a expus asupra cerinței sale cu privire la încetarea procesului în temeiul art. 265 din Codul de procedură civilă, pe motiv că există o hotărâre judecătorească cu privire la același obiect și între aceleași părți (încheierea din 01 martie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediu Briceni, în dosarul nr. 2-1211/21).

25.3. În opinia recurentului Ruslan Ursu, hotărârea judecătorească emisă în prezenta cauză, de fapt, constituie o imixiune într-o tranzacție de împăcare între părți și în actul judecătoresc deja înfăptuit.

25.4. Finalmente, recurentul Ruslan Ursu a atras atenția asupra faptului că, gradul de dezabilitate a fiului XXX este consecința unui accident rutier, de producerea căruia a fost recunoscută vinovată conducătorul auto Inga Bostan (sentința în dosarul nr. 1-62/2017). Astfel, prin prisma art. 62 alin. (4) din Codul

familiei, Natalia Rusnac poartă răspundere pentru exercitarea drepturilor părintești în detrimentul intereselor copiilor, deoarece nu a înaintat pretenții materiale în interesele copilului minor împotriva conducătorului auto Inga Bostan, care este culpabilă de producerea invalidității copilului minor.

26. În motivarea recursului, Natalia Rusnac, în esență, a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în referința depusă pe marginea cererii de apel, suplimentar invocând că instanța de apel a dat o apreciere vădit nerezonabilă și eronată probelor prezentate și a emis o decizie arbitrară.

26.1. Recurenta Natalia Rusnac a considerat că, modificând hotărârea instanței de fond, instanța de apel a dat o apreciere vădit nerezonabilă probelor prezente în materialele dosarului și a micșorat fără nici un temei cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit prin hotărârea primei instanțe. Or, la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanțele judecătorești urmează să pornească de la interesul superior al copilului, care are dreptul la un nivel suficient de asigurare materială din partea părinților sau, după caz, a reprezentanților săi legali.

26.2. În opinia recurentei Natalia Rusnac, datele Biroului Național de Statistică privind minimul de existență a unui copil minor în vârstă de 7-17 ani pentru semestrul II al anului 2022, la care se face referire în decizia recurată, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare, dar urmează a fi apreciate cu titlu de circumstanță importantă ca nivelul minim, de la care instanța de judecată pornește la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere. Astfel, la caz, urma a se da apreciere circumstanțelor specifice, și anume că fiul Cristian a atins deja vârsta de 17 ani și este elev la o școală profesională din or. Briceni și are afecțiuni fizice, fiind o persoană cu dizabilități. Din aceste considerente, pentru întreținerea șui sunt necesare cheltuieli mult mai ridicate. La fel, trebuia să se țină cont de majorarea permanentă a prețurilor la toate mărfurile și serviciile de larg consum, precum și a ratei inflației. Respectiv, pensia de întreținerea a copiilor minori în mărime de 1 600 MDL lunar nu corespunde interesului primordial al copiilor, care au dreptul la un nivel suficient de asigurare materială. Cu atât mai mult că, intimatul Ruslan Ursu este apt de muncă și are posibil ițea de a activa și de a obține venituri suficiente pentru a le acorda copiilor săi o întreținere, care să le asigure o dezvoltare normală și un trai decent.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

28. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

30. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;
- e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;
- f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

31. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

32. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

33. Art. 111 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

34. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

35. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

36. Art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„(5) ... Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

37. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. În debut, Completul de judecată al Curții Supreme de Judecată consideră necesar de a se expune în privința recursului declarat de Natalia Rusnac, reprezentată de avocatul Iurii Guzun.

39. În acest sens, Completul de judecată reiterează că, potrivit art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale.

40. Din materialele dosarului rezultă că, la 09 noiembrie 2023, Curtea de Apel Bălți a adoptat decizie prin care a admis apelul declarat de Ruslan Ursu și a modificat hotărârea din 23 ianuarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, prin micșorarea cuantumului pensiei de întreținere încasat de la Ruslan Ursu în beneficiul Nataliei Rusnac pentru întreținerea copilului minor XXX de la 2 000 MDL la 1 600 MDL lunar și a copilului minor XXX de la 1 700 MDL la 1 600 MDL lunar. În rest, hotărârea s-a menținut (f.d. 101, 102-106 recto-verso).

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, atât în fața primei instanțe, cât și în fața instanței de apel, drepturile și interesele reclamantei-recurente, Nataliei Rusnac, au fost reprezentate și apărate de către avocatul Iurii Guzun, în baza contractului de asistență juridică nr. 29 noiembrie 2022 și a împuternicirilor eliberate prin mandatul de avocat seria și numărul MA 1883557 din 29 noiembrie 2022 (f.d. 14).

42. Potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa „roxana.iacubovscaia@justice.md”, decizia motivată din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost notificată în mod electronic reprezentantului Nataliei Rusnac, avocatului Iurii Guzun, în data de 12 ianuarie 2024 (f.d. 107 verso).

43. Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, pentru Nataliei Rusnac și avocatul Iurii Guzun, începutul curgerii termenului de declarare a recursului a început a curge din ziua imediat următoare comunicării deciziei motivate a Curții de Apel Bălți, adică din 13 ianuarie 2024, iar termenul limită fiind 13 martie 2024, ora 00:00.

44. Însă, în pofida acestui fapt, reprezentantul Nataliei Rusnac, avocatul Iurii Guzun a depus cererea de recurs prin intermediul oficiului poștal la data de 15 martie 2024 (f.d. 124-127, 128 „a”).

45. În această consecvență, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs depusă de Natalia Rusnac, reprezentată de avocatul Iurii Guzun, împotriva deciziei din 09 noiembrie 2023 a

Curții de Apel Bălți, din motiv că a fost depusă cu omiterea evidentă a termenului legal prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

46. Referitor la recursul declarat de Ruslan Ursu și reprezentatul acestuia, avocatul Igor Filip, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică Zimbra cu adresa „roxana.iacubovscaia@justice.md”, copia deciziei motivate din 09 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost notificată în mod electronic în data de 12 ianuarie 2024 (f.d. 107 verso). Astfel, în speță, calea de atac în ordine de recurs se consideră a fi demarată în interiorul termenului legal, deoarece Ruslan Ursu, reprezentat de avocatul Igor Filip, a depus cererea de recurs la 19 februarie 2024 (f.d. 113).

47. Succesiv, în privința recursului declarat de Ruslan Ursu și reprezentatul acestuia, avocatul Igor Filip, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

48. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

50. Completul de judecată atestă că, în condițiile speței, motivele de casare invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Bălți și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în fața Curții de Apel Bălți și căora le-a fost dată apreciere în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

53. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

54. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Bălți, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder contra Regatului Unit, § 38; Stanev contra Bulgariei (MC), § 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o

anumită marjă de apreciere (Luordo contra Italiei, § 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services contra Franței, § 45).

57. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten contra Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers contra Suediei, 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

58. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul lui Ruslan Ursu și a reprezentatului acestuia, avocatului Igor Filip, ca fiind vădit neîntemeiate.

59. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. b) și f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile lui Ruslan Ursu și a reprezentatului acestuia, avocatului Igor Filip, precum și cel al Natalia Rusnac, reprezentată de avocatul Iurii Guzun.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni